

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 4C/149/2008
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2508899623
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Ivan
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2020:2508899623.11

Uznesenie

Okresný súd Piešťany v spore žalobkyne: A. G., nar. XX.XX.XXXX, zomrelej XX.XX.XXXX, naposledy bytom XXXXX F. N., R. XXXXX, O., Z. proti žalovaným: 1. Mesto Piešťany, so sídlom Nám. SNP 3, Piešťany, IČO: 00 612 031, 2. Bytový podnik Piešťany, s.r.o., so sídlom Školská 19, Piešťany, IČO: 36 232 700, o určenie dedičstva, takto

rozhodol:

- I. Konanie zastavuje.
- II. Žalovaní 1. a 2. nemajú právo na náhradu trov konania.
- III. Štátu sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobou zo dňa 27.10.2000 doručenu súdu dňa 27.10.2000 sa žalobkyňa domáhala, aby súd určil, že nehnuteľnosť, ktorá bola zapísaná v pozemkovej knihe k.ú. D. vo vl. č. XXXX pod A I. r.č. 1 parc. č. XXXX/X, dom a dvor č.p. XXXX o výmere 453 m², patrí do dedičstva po neb. K. X., ktorý bol dňom XX.XX.XXXX vyhlásený za mŕtveho. Žalobu odôvodnila tým, že notár nesprávne za jediné dedičku po neb. K.. X. predmetných nehnuteľností určil F. X., hoci neb. dcéru F. nikdy nemal, deťmi neb. boli žalobkyňa a jeho ďalšie štyri deti.

2. Súd z úradnej činnosti zistil, že žalobkyňa dňa XX.XX.XXXX zomrela, čím stratila procesnú subjektivitu v zmysle § 61 CSP a tiež na základe § 33b zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka zaniklo plnomocenstvo, ktorým žalobkyňa splnomocnila spoločnosť WERNER & Co. s.r.o. na zastupovanie v tomto spore.

3. Podľa § 161 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

4. Podľa § 61 CSP, procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

5. Podľa 63 ods. 1 CSP, ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať.

6. Podľa § 78 ods. 1 CSP, nútené spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom osobitný predpis vyžaduje pre úspech v spore účasť všetkých subjektov právneho vzťahu.

7. Podľa § 78 ods. 2 CSP, súd žalobu zamietne, ak nie je splnená podmienka účasti všetkých subjektov podľa odseku 1.

8. Ako už tunajší súd vo svojom uznesení č.k. 4C/152/00-54 zo dňa 19.2.2001, rozhodujúc pritom o návrhu navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia (pozn. súdu - návrh bol zamietnutý), uviedol, v danom spore nie je daná pasívna legitímácia žalovaných, nakoľko títo nie sú v súčasnosti vlastníkmi predmetných nehnuteľností. Uvedená skutočnosť bola aj dôvodom na postup súdu v zmysle § 138 CSP, t.j. že tunajší súd výzvou zo dňa 21.8.2018 vyzval žalobkyňu na späťvzatie žaloby. Späťvzatie žaloby žalobkyňa neučinila. Ako ďalej vyplýva z právneho názoru súdu uvedeného v uznesení č.k. 4C/152/00-54 zo dňa 19.2.2001, s odkazom na ust. § 453 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení pred novelou č. 509/1991 Zb. úč. od 01.01.1992 sa štát priamo zo zákona bez ďalšieho stával vlastníkom opustených vecí momentom ich opustenia. Z výsledkov dosiaľ vykonaného dokazovania vyplýva, že i v prípade, že dedičmi po neb. K. X. boli žalobkyňa a jej sestra G., príp. ďalší súrodenci, predmetné dve nehnuteľnosti boli opustené, to znamená, že všetci žalobkyňou tvrdení skutoční dedičia - spoluvlastníci sa zdržiavali mimo územia SR, pričom o nehnuteľnosti sa nehlásili, ani uzavreli ich správu inej osobe. Ako opustené potom predmetné nehnuteľnosti ex lege pripadli do vlastníctva štátu i v prípade, že oprávnenými dedičmi boli žalobkyňa a jej súrodenci. Z tohto hľadiska je potom nerozhodné a právne irelevantné, či podľa dedičského rozhodnutia nehnuteľnosti zdedil nepravý dedič a či deklaratórne rozhodnutie - oznámenie ONV Trnava zo dňa 17.07.1981 uvádza ako vlastníčku podľa žalobkyne nepravú a neexistujúcu dedičku F. X.. Súčasne je potrebné uviesť, že v spore o určenie predmetu dedičstva sú dedičia v čase smrti poručiteľa oprávnení voči iným osobám spoločne a nerozdielne, majú teda postavenie tzv. nerozlučných spoločníkov. Účastníkmi konania musia byť všetci do úvahy prichádzajúci dedičia, pretože rozhodnutie v danej veci sa vzťahuje na každého z nich. (uznesenie Ústavného súdu SR z 5. 11. 2019, sp. zn. III. ÚS 93/2019). Z uvedeného je zrejmé, že v tomto spore bol daný nedostatok aj aktívnej vecnej legitímácie z dôvodu nevyčerpania okruhu účastníkov.

9. Pri rozhodovaní súdu preto v zmysle § 63 CSP, t.j. či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať (nakoľko žalobkyňa v priebehu konania dňa 19.3.2019 zomrela), súd vychádzajúc zo skutočností uvedených v bode 8. tohto odôvodnenia, t.j. pre tam uvedené „vady“ možného úspechu žalobkyne v tomto konaní (nedostatok aktívnej legitímácie, nedostatok pasívnej legitímácie, pripadnutie vlastníctva predmetných nehnuteľností štátu) dospel k záveru, že napriek tomu, že sa jedná o majetkový spor, je tu dôvod na zastavenie konania. Prípadné pokračovanie v konaní by s najväčšou pravdepodobnosťou nesmerovala k úspechu v takto podanej žalobe, nakoľko nápravu majetkových krívd možnosťou vydania veci, prípadne poskytnutím finančnej náhrady riešil zákon č. 87/1991 Zb., no prípadný nárok však podľa § 5 ods. 2 cit. zákona zanikol. Preto pokračovanie v konaní, ktorému by muselo predchádzať ustálenie okruhu dedičov po zomrelej žalobkyňi (konanie v Spojených štátoch amerických), by nebolo účelné a ani hospodárne. Preto súd konanie v zmysle § 63 ods. 1 CSP zastavil (výrok I.).

10. Súd dodáva, že vlastnícke právo sa nepremlčuje (§ 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka), čiže vlastnícke právo je možné bez ohľadu na plynutie času priznať. Taktiež súd uvádza, že smrťou žalobkyne zaniklo aj plnomocenstvo na jej právne zastupovanie v spore, súd sa nezaoberal podaním zástupcu žalobkyne (návrh na pristúpenie ďalších subjektov do konania a zmenu petitu) zo dňa 22.11.2020, ktoré bolo doručené súdu dňa 26.11.2020, teda po smrti žalobkyne.

11. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protiv strane.

12. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

13. O trovách konania strán rozhodol súd podľa § 256 ods. 1 CSP a contrario, keď dôvodom zastavenie bola strata procesnej subjektivity žalobkyne. S ohľadom na uvedené preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti uznesenia (výrok II.) a právo na náhradu trov konania žalovaným 1. a 2. nepriznal, nakoľko nemožno procesné zavinenie na zastavení konania pričítať ani jednej z procesných strán sporu a navyše na strane žalobcu nie je subjekt, ktorý by mohol náhradu trov konania zaplatiť.

14. Podľa § 155 ods. 1 CSP, každý má právo konať pred súdom v materinskom jazyku alebo v jazyku, ktorému rozumie. Súd je povinný stranám zabezpečiť rovnaké možnosti uplatnenia ich práv. S prihliadnutím na povahu a okolnosti veci príberie súd tlmočníka.

15. Podľa § 155 ods. 1 CSP, trovy spojené s tým, že strana koná v materinskom jazyku alebo v jazyku, ktorému rozumie, znáša štát.

16. Súčasne súd s poukazom na ust. § 262 ods.1 CSP rozhodol aj o trovách konania štátu, ktorému vznikli na tlmočnom trovy vo výške 39,84 €, a to za vykonanie prekladu listín. Nakoľko však v zmysle § 155 ods. 1, 2 CSP sa jednalo o trovy spojené s tým, že žalobkyňa konala v jej materinskom jazyku, tieto trovy znáša štát (§ 155 ods. 2 CSP), a preto rozhodol súd tak, že štátu nárok na náhradu týchto trov konania nepriznal (výrok III.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Piešťany, písomne, v troch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Z každého podania musí byť zrejmé, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané; ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.